

OSASUNA. Gaur ekitaldiak egingo dituzte Euskal Herri osoan Hiesaren Nazioarteko Eguna dela gogorarazteko

Hiesdunen kopuruak etengabe behera segitzen du Euskal Herrian 1994tik

Sexu harremanen bidez kutsatutakoen kopurua gora doa, eta droga zainetik hartzen dutenena, oster, beherantz

Gorane Agirre | BILBO

Hiesdunen kopurua etengabe ari da jaisten Euskal Herrian 1993-94 urteetatik. Urtero diagnostikatzen diren hiesdun kasu berrien artean, sexu harremanen bidez kutsatutakoen kopurua gorantz doa, eta droga zainetik hartzen dutenena, oster, behera.

Gaur Hiesaren Nazioarteko Eguna izango dela eta, gobernu kanpoko erakundeek (GKE) zein instituzioek hainbat ekitaldi egingo dituzte Euskal Herrian oroitarazteko hiesa gaixotasun kroniko bihurtu den arren, oraindik sendagaitza dela eta prebentzio neurriek be- rebiziko garrantzia dutela.

Gabriel Inclan Eusko Jaurlaritzako Osasun sailburuak atzo eman zituen datuen arabera, hiesdunen kopuruak %15 eta 20 artean egingo du behera aurt, iazko datuekin alderatuta.

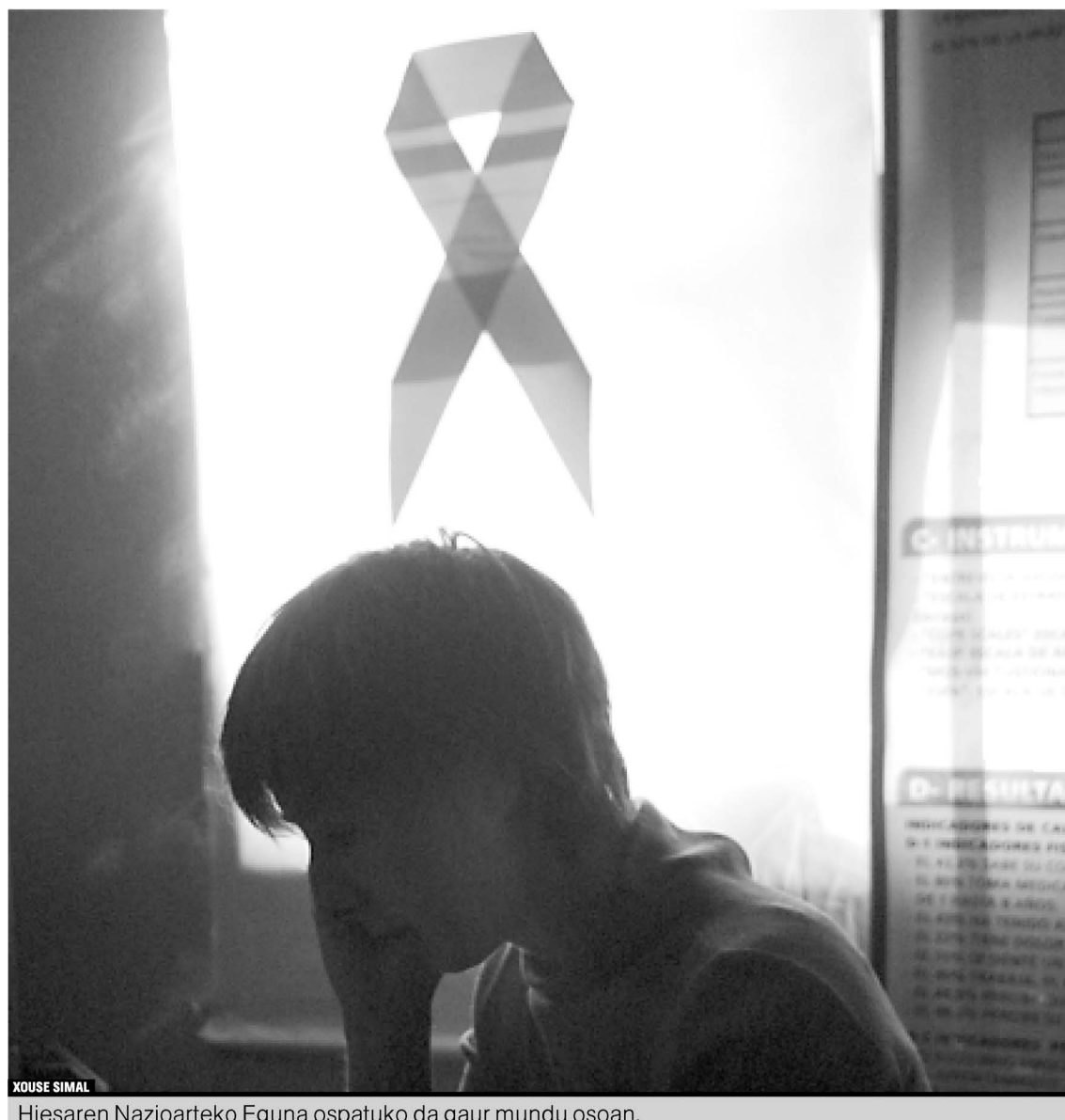
Aurtengo lehenengo sei hilabeteetan 69 kasu berri diagnostikatu dira: horietatik %53 Bizkaian, %30,6 Gipuzkoan eta %16 Araban. Gaixo berri horien %50 droga zainetik sartzen duten pertsonak dira, eta %41 sexu harremanen bidez kutsatu dira. Azken kopuru horietatik, %25 harreman heterosexualen bidez kutsatu da, eta %16 harreman homosexualen bitartez.

Hiesdun kasu berri horien batez besteko adinari dagokionez, gizonezkoetan 37 urtekoa da eta emakumeetan, oster, 32koa.

Urtero GIBdun ume bakanak jaiotzen badira ere, badi- rudi, ia ezinezkoa dela kutsatze bide hori erabat saihestea. Izan ere, iaz GIBdun ume bi jaio ziren Gurutzetako ospitalean, eta aurt, momentuz, bat.

Bestalde, aurtengo urtariletik ekainera bitartean, orotara, 29 hiesdun hil dira; iazko lehenengo sei hilekoan 96 izan ziren. Heriotzen jaitsiera, Inclanen arabera, hiesa kasu gehienetan gaixotasuna kronikoa bihurtu izanaren ondorioa da.

Aurtengo datuek, azken urte- etako joera berresten dutela azpimarratu zuen Osasun sailburuak; hau da, drogazaleen kolektiboaren artean hiesaren hedapena kontrolatzea lortu den bitartean, sexu harremanen bidezko kutsatzea gora do- ala.

Hiesaren Nazioarteko Eguna ospatuko da gaur mundu osoan.

Nafarroako Foru Erkidegoan ere hiesdunen kopuruak behera egin du azken urteetan: 1999an 30 kasu berri diagnostikatu zituzten, eta iaz, oster, 12. GIBdun kasu berriek ere behera egin dute, baina ez hiesdunen maila berean. Horrela, 1999an 42 GIBdun berri izan ziren eta iaz, berriz, 35. Bestalde, aipaga-

ria da iaz Nafarroan hiesdun bat bera ere ez zela hil.

Bestalde, Ipar Euskal Herrian 1998-2000 bitartean izan diren hiesdun kasu berrien %40 sexu harremanen bidez kutsatu ziren eta %23, oster, droga zainetik sartu izanagatik. Baionako Ospitalean egun, orotara, 510 hiesdun daude

tratamenduan, hango iturrien arabera.

Hiesdun kasu berrien artean, Philippe Cazenave Aides elkar- teko lehendakariak nabarmen- du duenez, «gero eta gehiago dira ez zekitenak GIBdunak zi- renik, batez ere, sexu harremanen bidez kutsatu zirenen arte- an».

Gizartearen kontzientziarik eza salatu dute elkarteek

G. Agirre | BILBO

Hiesaren pandemia ager- tu zenetik 20 urte igaro badira ere, urtero ihesdun kasu berriak —batez ere, sexu harremanetan ku- tsatutakoak— diagnosti- katzen direla ohartarazi dute Hiesaren kontrako Bizkaiko Batzordeko eta T-4 Batzordeko ordezkari- ek. Horren arrazoi «ba- karra» hiesaren aurrean gizarteak duen kontzien- tziarik eza dela gaineratu dute.

Gizartea, azaldu zute- nez, «lasaitu egin da hie- saren aurrean; batetik, hiesaren ondorioz inor ez dela hiltzen uste duelako; eta bestetik, botika be- rriek sortu dituzten itxa- ropen faltsuengatik». Ildo horretan, botikek ez dute- la hiesa sendatzen ezta kutsatzea eragozten ere gogorarazi zuten.

Bestalde, hiesdun zein GIBdun lagunenganako elkartasunik eza ere kriti- katu zuten aipaturiko el- karteetako kideek. «Kal- tetuek gaixotasunaz gain, bazterketa soziala ere pai- ratzen dute, eta kasu as- kotan, euren oinarrizko eskubideak ukatu egiten zaizkie», nabarmendu zu- ten.

«Hiesdunen bazterketa»

Josu Unanue Bermeoko Txo Hiesa elkarte-ko le- hendakariak ere gogor sa- latu zuen hiesdunek pai- ratzen duten bazterketa. Bere hitzetan, «gaixok hiesaren prebentzioaren alde tinko lan egin eta egi- ten dugu. Gizarteak lan hori eskertu beharrean, baztertu edo mespretxatu egiten gaitu».

Unanuek nabarmendu zuenez, «hiesa gaixota- sun bakarra da zeinean gaixok lan egiten dugun osasuntsu dauden herri- tarrak kutsatzea prebeni- tzeko».

PREBENTZIOA

Kondoia hiesa saihesteko

Eusko Jaurlaritzako Osasun Sailak preserba- ti- boaren erabilerari buruzko inkesta egin du ba- tez beste 22 urte dituzten 460 unibertsitarioren artean.

Inkesta horren arabera, gazteen %90ek kon- doia erabiltzen dute beren sexu harremanetan, eta %80k bere bikotearekin adostuta erabiltzen dute antisorgailu hori.

Kondoi erabiltzaileen %70ek arrazoi ezberdi- nak eman zituzten antisorgailu hori erabiltze- ko, baina batek ere ez zuen aipatu hiesaren bi- rusa kutsatzea saihesteko erabiltzen duenik.

Gabriel Inclan Osasun sailburuak «etsigarri- tzat» jo zuen datu hori.

Bestalde, inkestaren arabera, kasu gehinetan (%88an) mutila izaten da preserbatiboa erama- ten duena. Preserbatiboa erosteko orduan ere ezberdintasun garrantzitsuak daude: mutilen %72k inolako lotsik gabe erosten dute, baina nesken artean kopuru hori ez da %50era hel- tzen.

Lau unibertsitariotik hiruk sexu harremanak izan dituzte penetrazio eta guzti. Kopuru hori zertxobait altuagoa da mutilen artean nesken artean baino, hurrenez hurren, %80 eta %70. Lehenengo sexu harremana batez beste 19 urterekin izan zuten.